

N:o 221/1988

Annettu Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 1988

Liikenneministeriön päätös**yleisillä teillä olevien lauttojen varusteista ja niiden liikenteen valvomisesta**

Liikenneministeriö on yleisistä teistä 30 päivänä joulukuuta 1957 annetun asetuksen (482/57) 72§:n 1 momentin ja 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 39§:n nojalla päättänyt:

1 §

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

- 1) Lautalla ajoneuvokannellista vesikulkuneuvoa. Lauttatyypit määritellään seuraavasti:
 - a) lautta-alus on vapaasti ohjailtava lautta;
 - b) **ilmatyynyalus** on vapaasti ohjailtava, ilmatyynyn varassa liikkuva lautta;
 - c) lossi on pääsääntöisesti köyden varassa ja ohjaamana liikkuva lautta;
 - d) railolossi on lautta, joka välittää yleisen talvitien liikenteen talvilaivaväylän yli.
- 2) Lauttaväylällä lautan käyttämää vesitietä.
- 3) Köydellä ohjausköyttä tai -kaapelia.

2 §

Lautta-alukseen ja ilmatyynyalukseen noudatetaan soveltuvin osin myös mitä kauppa-aluksista on säädetty.

3 §

Lossin saa yhteentörmäämisvaaran uhatessa välittömästi irrottaa köydestä.

Lisäksi lossin saa irrottaa ja pitää irrotettuna köydestä seuraavista syistä:

- 1) jääolosuhteissa liikennöimistä varten tarpeen mukaan;
- 2) jäljempänä 15§:n 2 momentin 1-5 ja 7 kohdassa mainitun ajoneuvon kuljettamista

varten, mikäli hidas vesikulkuneuvo tai uitto on sulkenut lauttaväylän;

3) köyden tai köysikoneiston vaihdon tai korjauksen ajan;

4) telakka- tai lauttapaikalle kuljettamista varten riittävän pätevän henkilön ohjauksessa; sekä

5) vaikeiden tuuli- tai virtausolosuhteiden takia taikka muusta syystä, milloin lossin köydestä aiheutuu vaaraa laivaliikenteelle tai lossin liikennöimiselle.

4 §

Lautan tulee olla niin rakennettu, varustettu ja miehitetty, että se on tarkoitustaan vastaava ja turvallinen.

5 §

Lautan tyyppin, mitat, kantavuuden ja värisävyt määrää tie- ja vesirakennushallitus.

6 §

Lautan tulee olla varustettu sellaisilla tarkoituksenmukaisilla laitteilla, että se voidaan varmasti kiinnittää lauttalaituriin. Lautassa tulee olla myös laitteet ajoaukkojen turvallista sulkemista varten.

7 §

Lautassa tulee olla seuraavat varusteet:

1) Kannen kokonaispinta-alan mukaan seuraavan taulukon mukainen määrä pelastusvälineitä:

Kannen kokonaispinta-ala m ²	Pelastusrenkaita köysineen	Veneitä	Pelastusliivejä	Kellumavälineitä
£80	2 kpl	1 kpl á 3 henk.	10 kpl	1 kpl á 20 henk.
81-120	2 „	1 „ „	20 „	1 „ „
121-170	4 „	1 „ „	30 „	2 „ „
171-230	4 „	1 „ „	40 „	2 „ „
231-300	4 „	1 „ „	60 „	3 „ „
301-400	6 „	1 „ „	100 „	5 „ „
401-500	8 „	1 „ „	140 „	7 „ „

Kukin seuraava alkava 100 m² lisäys kannen pinta-alassa lisää pelastusvälineitä seuraavasti:

Pelastusrenkaita köysineen 2 kpl, pelastusliivejä 40 kpl ja kellumavälineitä 20 henkilöä 2 kpl.

Ilmatyynyaluksessa määrätään kannen pinta-ala maalattujen ajoneuvoruutujen mukaan ja veneen tarve määritetään tapauskohtaisesti erikseen.

2) 2 riittävän isoa keksiä.

3) Ankkuri tarpeeksi pitkine ketjuineen.

4) Palontorjuntavälineitä vähintään BII-C teholuokan sammuttimia yksi kutakin pääkonetta kohden kannella kulkuaukon välittömässä läheisyydessä ja lisäksi yksi ohjaamossa.

Railolossin varustelu on kuitenkin 1 momentin määräyksistä poiketen seuraava:

1) pelastusrenkaita köysineen 1 kpl molemmissa laidoissa ja

2) keksejä 1 kpl molemmissa laidoissa.

Lauttalaiturilla tai sen välittömässä läheisyydessä tulee olla pelastusrenkas köysineen.

8 §

Lautassa tulee olla säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä ja säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi sisäisillä kulkuvesillä annettujen asetusten (30/77 ja 252/78) mukaiset valot, merkkivalot ja merkinantolaitteet:

1) Yöllä: Lautan on kulussa ollessaan pidettävä meriteiden säännöissä konealukselle määrätyt valot sillä tavalla, että todellinen kulkusuunta käy selville. Lautan ollessa laituriin kiinnitettynä muuten kuin kuormausta ja purkausta varten tulee kulkuvalojen olla sammutettuina.

Lossin on liikenteessä ollessaan pidettävä lisäksi parhaiten näkyvässä paikassa kolme punaista valoa asennettuina keskitason suuntaan vähintään 1 metrin päähän toisistaan niin, että ne muodostavat tasasivuisen kolmion kärki ylöspäin; valojen tulee näkyä ympäri näköpiirin vähintään 1 meripeninkulman etäisyyteen.

Ilmatyynyaluksen on liikkueessaan ilman uppoumaa pidettävä lisäksi ympäri näköpiirin näkyvä keltainen vilkkuvalo.

Railolossin tai -sillan on railossa ollessaan pidettävä parhaiten näkyvässä paikassa yhtä ympäri näköpiirin vähintään 1 meripeninkulman etäisyyteen näkyvää punaista valoa.

2) Päivällä: Lautta-aluksen ja lossin, joka liikennöi 3§:n 2 momentin 4 kohdan mukaisesti, on näytettävä kahta mustaa pallonmuotoista, halkaisijaltaan vähintään 0,6 metrin merkkikuviota asennettuina symmetrisesti yksi pitkittäiskeskiviivan kummallekin puolelle vähintään 2 metriä savupiipun ja kansirakenteiden yläpuolelle ja vähintään 3 metrin päähän toisistaan.

Lossin on näytettävä kahta pystysuuntaan päällekkäin vähintään 0,75 metriä toisistaan olevaa mustaa pallonmuotoista merkkikuviota, joiden läpimitta on vähintään 0,6 metriä ja joista alempi on vähintään 4 metriä rungon yläpuolella.

Railolossissa ei mainittujen mustien pallojen pitäminen ole kuitenkaan tarpeen.

3) Vihellin, jolla kulussa olevan vapaasti ohjailtavan lautan on annettava meriteiden sääntöjen mukaiset äänimerkit.

Köyden varassa liikkuvan lautan on näkyvyyden ollessa rajoitettu annettava enintään 1 minuutin väliajoin kolme peräkkäistä, tynnessä ilmassa vähintään 1 meripeninkulman

etäisyyteen kantautuvaa ääntä, nimittäin yksi pitkä (4-6 sekuntia) ja kaksi lyhyttä (noin 1 sekunti).

Railolossissa ei viheltimen pitäminen ole tarpeen.

9 §

Edellä 7§:ssä mainitut varusteet on säilytettävä siten, että ne tarpeen tullen ovat heti käytettävissä. Pelastusvälineiden kiinnityslaitteiden toimivuuden varmistamiseksi ja lautan henkilökunnan valmiuden ylläpitämiseksi tulee tie- ja vesirakennuspiirien huolehtia siitä, että välineiden irrotusharjoituksia pidetään tie- ja vesirakennushallituksen antamien ohjeiden mukaan.

Pelastusrenkaiden, -liivien ja kellumavälineiden tulee olla yhden henkilön irrotettavissa ilman työkaluja.

Varusteiden on oltava merenkulkuhallituksen hyväksymää tyyppiä.

10 §

Lossin ja railolossin kuljettajan tulee olla 18 vuotta täyttänyt, tehtävään kykenevä ja luotettava. Lisäksi hänen tulee olla perehtynyt lautan koneiston rakenteeseen ja käyttöön sekä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä ja sisäisillä kulkuvesillä annettuihin asetuksiin.

Laivaväylää risteävän lauttaväylän lossin kuljettajan tulee lisäksi osoittaa merenkulkuhallituksen oikeuttamalle henkilölle hyvin perehtyneensä edellä 1 momentissa mainittuihin asetuksiin. Hyväksytystä tutkinnosta tulee kokelaalle antaa todistus.

Kuljettajan tulee esittää tehtävään tullessaan lääkärintodistus siitä, että hän kykenee erottamaan alusten yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi säädetyt merkkivalot, -kuviot ja äänimerkit. Lääkärintodistus on uudistettava kolmen vuoden välein.

Tie- ja vesirakennuspiirin asiana on alueellaan toimivan kuljettajan osalta valvoa, että hänen pätevyytensä ja kykynsä vastaa edellä 1-3 momentissa mainittuja vaatimuksia.

11 §

Tie- ja vesirakennushallitus voi huomioon ottaen lossin tyypin ja koon sekä liikenteen suuruuden, kussakin tapauksessa erikseen määrätä, onko losseilla, railolossia lukuun ottamatta, pidettävä muuta henkilökuntaa kuin kuljettaja.

Lautta-aluksen ja ilmatyynyalueksen miehityksen määrän ja sen pätevyuden määrää merenkulkuhallitus.

12 §

Lossi on kahden vuoden välein tie- ja vesirakennuspiirin toimesta katsastutettava merenkulkuhallituksen valtuuttamalla katsastajalla. Tällöin on tutkittava, vastaavatko 7§:n mukaiset varusteet ja 8§:n mukaiset laitteet tässä päätöksessä asetettuja vaatimuksia ja onko lossi rungoltaan turvallinen. Jos katsastuksessa havaitaan puutteita, jotka vaarantavat turvallisuuden, älköön lossia käytettävä ennen kuin on todettu puutteiden tulleen korjatuiksi.

Katsastajan tulee antaa katsastustodistus, joka on pidettävä lossilla.

Sisävesillä liikennöivä lossi tulee telakoimalla katsastaa vähintään joka neljäs vuosi ja merellä liikennöivä joka toinen vuosi. Tie- ja vesirakennushallitus voi kuitenkin erityisistä syistä pidentää näitä aikoja enintään vuodella kerrallaan.

Pohjakosketuksen saanut lossi tulee vedenalaisilta osiltaan katsastaa heti kosketuksen jälkeen. Tämä katsastus voidaan suorittaa telakoimatta lossia.

Merenkulkuhallitus antaa tie- ja vesirakennushallitusta kuultuaan ohjeet katsastajille.

13 §

Tie- ja vesirakennuspiirin tulee jatkuvasti valvoa, että piirin alueella olevat lautat pidetään hyvässä kunnossa, määräysten mukaisesti varustettuina ja miehitettyinä.

14 §

Liikennettä lautta-aluksella ja ilmatyynyaluksella valvoo ja ohjaa sen päällikkö sekä lossilla ja railolossilla sen kuljettaja.

Tie- ja vesirakennushallitus voi tarvittaessa vahvistaa aikataulut lauttaliikenteessä noudatettaviksi. Niiden vahvistamisesta on tie- ja vesirakennuspiirin kirjallisesti ilmoitettava lääninhallitukselle ja annettava ne yleisesti tiedoksi kuuluttamalla paikallisissa sanomalehdissä. Lisäksi aikataulu on julkipantava lauttapaikan välittömään läheisyyteen.

15 §

Tienkäyttäjät on kuljetettava lautalla vesistön yli siinä järjestyksessä, kun he saapuvat lauttapaikalle, mutta 14§:n 1 momentissa mainitulla päälliköllä tai kuljettajalla on oikeus poiketa tästä, jos lautan kansitila, kantavuus, tasapaino tai sääolosuhteet eivät salli lähinnä vuorossa olevan ajoneuvon ottamista ylikuljettavaksi.

Sen lisäksi, mitä tieliikennelainsäädännön nojalla on määrätty, etuoikeus ylikuljetukseen ennen muita ajoneuvoja on

- 1) hälytysajoneuvolla;
- 2) poliisin virkatehtävässä olevalla ajoneuvolla;
- 3) sairasta hoitoon kuljettavalla tai kuljetettavaksi noutavalla ajoneuvolla;
- 4) kiireellisellä virkamatkalla olevaa lääkäriä, eläinlääkäriä, sairaanhoitajaa, terveydenhoitajaa tai kättilöä kuljettavalla ajoneuvolla;
- 5) kiireellisellä virkamatkalla olevaa liikennettä valvovaa viranomaista kuljettavalla ajoneuvolla;
- 6) säännöllisellä vuorolla kulkevalla, ammattimaisessa henkilöliikenteessä käytettävällä autolla; sekä
- 7) yleisen tien kunnossapitotyötä suorittavalla ajoneuvolla.

Jos edellä 2 momentissa mainittu ajoneuvo haluaa ylikuljetusta lautalla, jolle on vahvistettu aikataulu, aikataulusta poikkeavana ajankohtana, tulee kuljetus suorittaa ja, jos mahdollista, varata lautta ylikuljetuksen alkamisajaksi lähtölaituriin, jos ajoneuvon saapumisesta on tehty ennakoilmoitus.

Jos edellä 2 momentissa mainittu ajoneuvo pyrkii lautalle sen jälkeen, kun lautta on lähtenyt liikkeelle, on lautan palattava sitä noutamaan silloin, kun toimenpiteellä nopeutetaan tämän ajoneuvon ylikuljetusta. Mikäli mainittu ajoneuvo ei tilanpuutteen takia tällöin mahdu lautan kannelle, on 1 momentissa mainitulla päälliköllä tai kuljettajalla oikeus määrätä tarpeellinen osa kansitilasta tyhjennettäväksi muista ajoneuvoista.

Jos muu kuin edellä 2 momentissa mainittu ajoneuvo pyrkii lautalle sen jälkeen, kun lautta on lähtenyt liikkeelle ja lautalla on sille tilaa, voidaan sitä palata noutamaan, mikäli toimenpide ei olennaisesti hidasta liikenteen sujumista. Ajoneuvoa ei palata noutamaan, jos lautta on aikataulun mukaisesti lähtenyt tai jos kuljetettavana on 2 momentissa mainittu ajoneuvo tahi liikenne on vilkasta taikka lauttaväli on lyhyt.

Päästäkseen nauttimaan ylikuljetusta koskevasta etuoikeudesta tulee linja-autoliikennöitsijän tai vastaavan toimittaa tie- ja vesirakennuspiirille lauttalaiturin välittömään läheisyyteen julkipantavaksi oikeaksi todistettu jäljennös vahvistetusta autolinjan aikataulusta kolmena kappaleena, jossa linja-auton tai vastaavan lauttapaikalle tuloaika on mainittu. Lautta ei saa aikataulustaan kohtuuttomasti poikkeamalla odottaa aikataulustaan viivästynttä autoa.

16 §

Jos liikennöiminen lautalla sattuneen vaurion takia, sääolosuhteiden johdosta tai muusta syystä saattaa käydä vaaralliseksi, voidaan kuljetus jättää suorittamatta.

Myös muussa kuin 1 momentissa mainituissa tapauksissa jalankulkijoita ja pyöräilijöitä voidaan kuljettaa väylän yli veneellä, mikäli se voi tapahtua vaaratta.

17 §

Lauttaa ei saa kuormittaa suuremmalla kuin katsastustodistuksessa määrättyllä kuormituksella. Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino on tarvittaessa osoitettava punnitustodistuksella tai punnitsemalla ennen lautalle ajoa. Missä paikalliset olosuhteet vaativat, voi tienpitäjä rajoittaa lautalla kuljetettavien ajoneuvojen painoja. Jokaisen matkustajan on tarkoin noudatettava lauttahenkilökunnan kuormauksesta antamia määräyksiä.

Lautan kansitila on kuormattava siten, että jokaisen ajoneuvon ainakin toisella sivulla olevaa ovea voidaan avata ajoneuvosta poistumista varten.

Lautalle saavuttuaan tulee ajoneuvon kuljettajan aina kiinnittää seisontajarru.

Lautalle voidaan asettaa tupakoinnin kieltämistä, joutokäynnin rajoittamista tms. tarkoittavia turvallisuuden tai liikenteen ohjauksen kannalta tarpeellisia, yhtenäisen käytännön mukaisia merkkejä tai tauluja.

18 §

Lautalle tulevan ja sieltä poistuvan on noudatettava tarpeellista varovaisuutta ja liikenteenohjauslaittein annettuja käskyjä ja kieltoja sekä lauttahenkilökunnan antamia ohjeita.

Kulku lautalle on sallittu, kun lautalle johtava tie on vapaana lautalta tulevasta liikenteestä ja kun kulkua ei ole muutoin rajoitettu. Kulku lautalta pois on sallittu vasta, kun lautta on siinä olevilla varusteilla lujasti kiinnitetty lauttalaituriin ja sulkulaitteena toimiva lautan portti tai muu suojalaite on laskettu alas. Mikäli sulkulaitteeseen liittyy punainen valo, on kulku sallittu vasta kun valo on sammutettu.

Lautta ei saa lähteä ennen kuin rannalla oleva puomi on laskettu ala-asentoon ja veteen suistumisen ehkäisemiseksi rakennetut suojalaitteet lautalla on asetettu paikoilleen sekä lautan kuorma liukumisen ehkäisemiseksi tarvittaessa riittävästi tuettu.

19 §

Lukuun ottamatta III luokan palavia nesteitä kuljettavia ajoneuvoja, on vaarallisia aineita kuljettavat ajoneuvot, jotka on merkitty vaarallisten aineiden kuljettamisesta tiellä annetun liikenneministeriön päätöksen mukaisin kilvin, kuljetettava lautalla käyttämällä erillisiä lauttavuoroja, jolloin muita ajoneuvoja tai matkustajia ei saa olla lautalla mukana. Lautoilla, jotka liikennöivät aikataulun mukaisesti, suoritetaan toistuvia kuljetuksia tie- ja vesirakennuspiiriin ja kuljetuksen suorittajan sopimina aikoina. Tällaisilla lautoilla on tilapäistä kuljetusta varten asiasta riittävän ajoissa sovittava asianomaisen tiemestarin kanssa. Aikataulun mukaan kulkevilla lautoilla näitä kuljetuksia suoritetaan vain arkipäivinä lauantaista sekä pyhä- ja juhlapäivien aattoja lukuun ottamatta.

Edellä 1 momentissa mainittu ajoneuvo on lautalla sijoitettava sellaiseen paikkaan, jossa se vähiten on palon vaaralle alttiina lautalla mahdollisesti sattuvan tulipalon aikana. Räjähdyksaineita kuljettava ajoneuvo on lisäksi sijoitettava siten, että räjähdysaineet voidaan tarvittaessa helposti purkaa vesistöön. Erityisesti räjähdysnallit on voitava vaaratilanteessa nopeasti poistaa lautalta.

Edellä 1 momentissa määrätystä poiketen voidaan lautta-alukseen ja ilmatyynyalukseen ottaa myös muita ajoneuvoja ja matkustajia noudattamalla mitä vaarallisten aineiden kuljettamisesta aluksessa on erikseen säädetty tai määrätty.

Muutoin vaarallisten aineiden kuljettamisessa on noudatettava, mitä niiden kuljettamisesta tiellä on erikseen säädetty tai määrätty.

20 §

Jos lauttaväylä risteää laivaväylää, tulee lauttaväylän kummallekin puolelle laivaväylän varteen olosuhteiden mukaan 500-1 300 metrin etäisyydelle lauttaväylästä laivaväylän tulosuunnasta hyvin näkyvälle paikalle asettaa suorakaiteen muotoinen alareunastaan vähintään 2 metrin korkeudelle keskivesipinnasta (MW) pystytetty etumerkki (kuva 1), joka velvoittaa sen kohdalle saapuneen aluksen pitkällä äänimerkillä tiedottamaan aikomuksestaan kulkea lauttaväylän poikki. Merkissä on

- 1) ylimpänä punaisin reunuksin ja keskustaan sijoitetulla mustalla ympyrällä varustettu valkopohjainen neliö;
- 2) keskimmäisenä valkopohjainen suorakaide varustettuna keskeisesti sijoitetulla mustalla viivalla; sekä

3) alimpana sinipohjainen suorakaide, jossa on valkoinen lossikuvio ja tämän alla valkoinen viiva.

Jos lauttaväylä ei risteä laivaväylää, tulee se varustaa 1 momentin 3 kohdan mukaisella merkillä, joka on sijoitettu laitureiden päihin tai valtaväylän reunaan 50-200 metrin etäisyydelle lauttaväylästä. Lisäksi voidaan merkin yhteydessä käyttää kilpeä, jossa on teksti "Varo vajeria".

Lauttaväylä, jossa liikennöi railolossi tai jossa käytetään railosiltaa, tulee varustaa 1 momentin mukaisella etumerkillä. Mainitun merkin yläreuna varustetaan tutkaheijastimella ja tarvittaessa yöllä vilkkuvaa keltaista näyttävällä valolla. Lisäksi lauttaväylä varustetaan molemmista päistään tutkaheijastimella ja yöllä valkoista näyttävillä valoilla.

Purjehduskautena yöllä tai huonon näkyvyyden vallitessa tulee edellä mainitut etumerkit tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan valaista tai varustaa asianomaista väriä heijastavalla pinnalla.

Paikallisten olosuhteiden niin vaatiessa voidaan tie- ja vesirakennushallituksen päätöksellä etumerkki sijoittaa edellä määrätystä poiketen.

Jos lauttaväylä, jossa lautta liikennöi köyden varassa, risteää laivaväylän, tulee kummankin lauttalaiturin välittömään läheisyyteen vähintään 4 metrin korkeudelle keskivesipinnasta (MW) asettaa valo-opasteet, jotka näyttävät 1 meripeninkulman etäisyyteen näkyvää

1) yhtä punaista valoa silloin, kun köysi tai köydet ovat kiristettyinä tai ajo lauttaväylän poikki on muutoin kielletty; ja

2) yhtä vihreää valoa silloin, kun köysi tai köydet eivät ole aluksen kulun esteenä ja ajo lauttaväylän poikki on sallittu.

Köysi tai köydet asennetaan paikoilleen siten, että jokainen köysi kiristämättömänä ollessaan asettuu vahvistetun kulkusyvyuden perusteella merenkulkuhallituksen määrittämän haraussyvyuden alapuolelle kulkuväylän koko leveydellä.

Köyttä tai köysiä ei saa tarpeettomasti pitää kiristettyinä eikä siten estää lauttaväylän poikki kulkevaa vesiliikennettä.

21 §

Milloin yleisenä tienä kunnossapidettävä talvitie risteää talvilaivaväylän, tie- ja vesirakennushallituksen tulee määrätä, miten laivaväylän ylikulku on järjestettävä. Milloin ylikulkua varten on silta tai lossi, tie- ja vesirakennushallituksen tulee merenkulkuhallitusta kuultuaan määrätä, miten leveänä laivaväylä siinä vallitseva liikenne huomioon ottaen saadaan siltatukien tai lossin kiinnityspaikkojen välillä pitää auki.

Samalla tie- ja vesirakennushallituksen on määrättävä, miten etäälle tien ja laivaväylän risteyksestä tie on viitoitettava sekä, mikäli vartiopalvelus katsotaan tarpeelliseksi, miten tämä on järjestettävä.

Laivaliikenteessä on talvitien risteyskohdalla noudatettava seuraavaa:

1) Kulkunopeutta on 20§:n 3 momentissa mainittujen etumerkkien välisellä väylän osalla

vähennettävä jo hyvissä ajoin ennen merkkejä niin, ettei kiinteän jään reuna merkkien välisellä väylän osalla rikkoudu aaltoliikkeen tai imun vaikutuksesta.

2) Alusta on ohjattava niin, etteivät silta, siltatuet tai muut ylikulkulaitteet vahingoitu.

3) Alukset eivät saa sivuuttaa tai kohdata toisiaan etumerkkien välisellä väylän osalla.

4) Milloin aluksen on pakko etumerkkien välisellä väylän osalla sivuuttaa toinen alus, joka on tarttunut jäihin, tai milloin samalla väylän osalla jäihin tarttunutta alusta ei voida irrottaa muuten kuin aukaisemalla uusi väylä, on aluksen päällystön annettava lauttahenkilökunnalle tarpeellista apua sillan tai lossin ja niihin kuuluvien laitteiden siirtämiseksi turvalliseen paikkaan; erittäin kiireellisissä tapauksissa ei tämä velvollisuus kuitenkaan koske pelastusaluksia ja jäänmurttajia eikä säännöllisessä liikenteessä kulkevia matkustaja-aluksia.

22 §

Lautan on vesiliikenteessä noudatettava, mitä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä ja sisäisillä kulkuvesillä annetuissa asetuksissa säädetään.

Edellä 3§:n 2 momentin 1-3 ja 5 kohdan mukaisessa tapauksessa liikennöimistä varten köydestään irrotetussa lossissa käytetään kuitenkin tämän päätöksen 8§:n mukaisia varoituslaitteita.

Lossin liikennöidessä köydessään ja 3§:n 2 momentin 1-3 ja 5 kohdan mukaisessa tapauksessa köydestään irrotettuna tulee kuljettajan huolehtia siitä, että virallista laivaväylää käyttävä lauttaväylää lähestyvä alus saa kulkea ennen lauttaa sekä ennen liikkeelle lähtöä mahdollisuuksien mukaan varmistua siitä, ettei sanotunlaista alusta ole laivaväylällä lähestymässä lauttaväylää liikennettä vaarantavalla etäisyydellä.

Lossin kuljettajan tulee huolehtia aluksen, jota lossin tulee väistää, lähestyessä lauttaväylää, etteivät lossin köysi tai köydet laivaväylän kohdalla ole aluksen kulun esteenä. Lossin kuljettajan on myös huolehdittava siitä, että alus, jonka on pysyttävä pois lossin tieltä, ei joudu kohtuuttomasti odottamaan lauttaväylän poikki pääsyä. Jos vesistö lauttaväylän kohdalla on varattava puutavaran nippuhinauksen tai tilapäisen muun vesikuljetuksen takia vahvistettua kulkusyvyyyttä suuremmalta syvyydeltä tai väylämerkein merkittyä leveyttä suuremmalta leveydeltä vesiliikenteen käyttöön, on lossin köysi tai köydet laskettava tarpeen vaatiessa lauttaväylän pohjaan. Tilapäisen kuljetuksen suorittajan on kuitenkin ajoissa ennakolta ilmoitettava asianomaiselle tiemestarille tai kuljettajalle tulevan kuljetuksen ajankohdasta sekä ennen lauttaväylän ylittämistä vielä varmistauduttava siitä, että lossin köysi tai köydet ovat väylän pohjassa.

23 §

Tie- ja vesirakennushallituksen esityksestä lääninhallituksen asiana on merenkulkuhallitusta kuultuaan antaa paikallisten olosuhteiden vaatimia tarkempia määräyksiä laivaväylän ja lauttaväylän risteysalueiden turvallisuutta ja liikennettä koskevissa asioissa. Aloitteen asiassa voi tehdä myös merenkulkuhallitus, jolloin lääninhallituksen tulee ennen päätöksen antamista kuulla tie- ja vesirakennushallitusta.

24 §

Lautalla on yleisön saatavissa oltava muistutuskirja, johon matkustaja, jolla on syytä muistutukseen lautan kuljetuksen tai henkilökunnan suhteen, on oikeutettu tekemään siitä

merkinnän. Tämä merkintä on päivä- ja tuntimäärineen matkustajan omalla nimikirjoituksellaan ja osoitteellaan varmennettava.

Tehdystä muistutuksesta on ilmoitettava tiemestarille, jonka tulee pyytää poliisiviranomaiselta tutkintaa asiassa, jos asian laatu sen vaatii.

25 §

Kuljetukseen pyrkivää, jonka havaitaan yrittävän käyttää lauttaa ilmeisen asiattomasti, ei tule ottaa kuljetettavaksi.

26 §

Mikäli lautta-aluksen käyttämisestä yleisistä teistä annetun lain 18§:n nojalla määrätään perittäväksi maksu, on tämä määräys julkipantava lauttalaitureiden välittömään läheisyyteen.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1988.

Tällä päätöksellä kumotaan 17 päivänä joulukuuta 1980 annettu liikenneministeriön päätös yleisillä teillä olevien lauttojen varusteista ja niiden liikenteen valvomisesta (995/80).

Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 1988

**Liikenneministeri
Pekka Vennamo**

Hallitusneuvos Kalevi Perko

